

บทที่ 3 ความคิดสร้างสรรค์

CREATIVE THINKING

ทีมอาจารย์ผู้สอน

หัวข้อการเรียนรู้

1. นิยามความคิดสร้างสรรค์
2. กระบวนการความคิดสร้างสรรค์
3. การส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
4. วิธีการฝึกเพื่อพัฒนาศักยภาพการคิดสร้างสรรค์
5. ข้อควรปฏิบัติในการพัฒนาทัศนคติและพัฒนานิสัยนักคิดสร้างสรรค์
6. วิธีพัฒนาความคิดสร้างสรรค์
7. วิธีปรับปรุงทักษะความคิดสร้างสรรค์
8. วิธีการคิดสร้างสรรค์
9. ความเชื่อผิด ๆ เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์
10. สิ่งที่ยุ้ดยั้งความคิดสร้างสรรค์

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อธิบายความหมายและกระบวนการคิดสร้างสรรค์ได้
2. วิเคราะห์การส่งเสริมและวิธีการฝึกเพื่อพัฒนาศักยภาพการคิดสร้างสรรค์ได้
3. เข้าใจและอธิบายวิธีพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้
4. เปรียบเทียบและวิเคราะห์สิ่งที่หยุดยั้งความคิดสร้างสรรค์ได้

“โลกนี้น่าเบื่อมาก ถ้ามนุษย์ไม่มีความคิดสร้างสรรค์”

ความคิดสร้างสรรค์เปรียบเหมือนฟูกกันของจิตกรที่บรรจงแต่งแต้มสีสัน (Agbor,2008) ทำให้สังคมมนุษย์สวยงามน่าอยู่ มีชีวิตชีวา น่าค้นหา และช่วยแก้ปัญหาทำให้ผู้คนมีความสุขสบายในการดำเนินชีวิตประจำวันมากขึ้นเรื่อย ๆ ความคิดสร้างสรรค์ยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เกิดการค้นพบนวัตกรรม (Innovation) ช่วยนำสังคมมนุษย์ไปสู่สิ่งที่ดีกว่าปัจจุบัน และทำให้มนุษย์มีคุณภาพชีวิตที่ดีมากขึ้น (Hana, 2013)

On Wordpress.com

นิยามความคิดสร้างสรรค์

“กระบวนการคิดของสมองซึ่งสามารถคิดได้หลากหลาย และแปลกใหม่ สามารถนำไปประยุกต์ทฤษฎีหรือปฏิบัติได้อย่างรอบคอบและถูกต้องจนนำไปสู่การคิดค้นและนวัตกรรม”

สุวิทย์ มูลคำ (2547) กล่าวว่า **ความคิดสร้างสรรค์** : “กระบวนการทางปัญญาที่สามารถขยาย ขอบเขตความคิด ที่มีอยู่เดิมสู่ความคิดที่แปลกใหม่ แตกต่างไปจากความคิดเดิม และเป็นความคิดที่ใช้ ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม”

ภาพ : <https://www.unannocontrolospreco.org/>

ความคิดสร้างสรรค์ :

- คือ ปรากฏการณ์ที่บุคคลสร้างสรรค์ “สิ่งใหม่” อาทิ ผลผลิต การแก้ปัญหา นวัตกรรม หรืองานศิลปะ ฯลฯ ซึ่งมีคุณค่า การจะตีความเกี่ยวกับ “ความใหม่” ขึ้นอยู่กับผู้สร้างสรรค์ หรือสังคม หรือแวดวงที่สิ่งใหม่นั้นเกิดขึ้น

ความคิดสร้างสรรค์

คือ ความคิดเชื่อมโยงที่พยายามหาทางออกหลายๆ ทาง ใช้ความคิดที่หลากหลาย แสวงหาความเป็นไปได้ใหม่ๆ และนอกกรอบ คัดสรรคหาทางเลือกใหม่ๆ และพยายามปรับปรุงให้ดีขึ้นเรื่อยๆ

ซึ่งมีวิธีการอยู่ 6 ขั้นตอน คือ

30 ตัวช่วย เพิ่มความคิดสร้างสรรค์

1. หาโอกาสไปเที่ยวที่ใหม่ ๆ

2. ลองทำงานอดิเรกใหม่ ๆ

3. ทดลองทำอะไรที่ไม่เคยทำ

4. เรียนรู้และฝึกฝนทักษะใหม่ ๆ

5. ลองกินอาหารแปลก ๆ

6. พบปะพูดคุยกับคนใหม่ ๆ

7. เรียนรู้ศัพท์ใหม่ ๆ

8. ขอความคิดเห็นจากเพื่อน ๆ

9. เปิดรับข้อมูลและความคิดเห็น

10. ไปพิพิธภัณฑ์หรืองานศิลปะ

11. ดูหนัง ดูละคร ดูการ์ตูน

12. ฟังเพลงใหม่ ๆ

13. ฟังไอเดียใหม่ ๆ รับจดไว้ก่อน

14. ฝึกจดความคิดด้วยการวาดรูป

15. ฝึกเป็นคนคิดบวก

16. อ่าน อ่าน อ่าน

17. คิด คิด คิด คิด

18. อยู่ห่างเครื่องมือสื่อสารหรือคอมพิวเตอร์

19. ล้อมรอบตัวเองด้วยคนที่สร้างสรรค์

20. อย่าฝืนใจทำอะไรไปเรื่อย ๆ จนชิน

21. ยอมให้ตัวเองผิดพลาดบ้างก็ได้

22. แหกกฎบ้างก็ได้

23. ไม่ท้อถอยจนกว่าสำเร็จ

24. เป็นตัวของตัวเอง ไม่พยายามเป็นคนอื่น

25. ฝึกคิดและตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ

26. ทำทายตัวเองให้ทำบางอย่างใหม่ ๆ ให้สำเร็จ

27. พักผ่อนให้เพียงพอเพื่อสมองสดใส

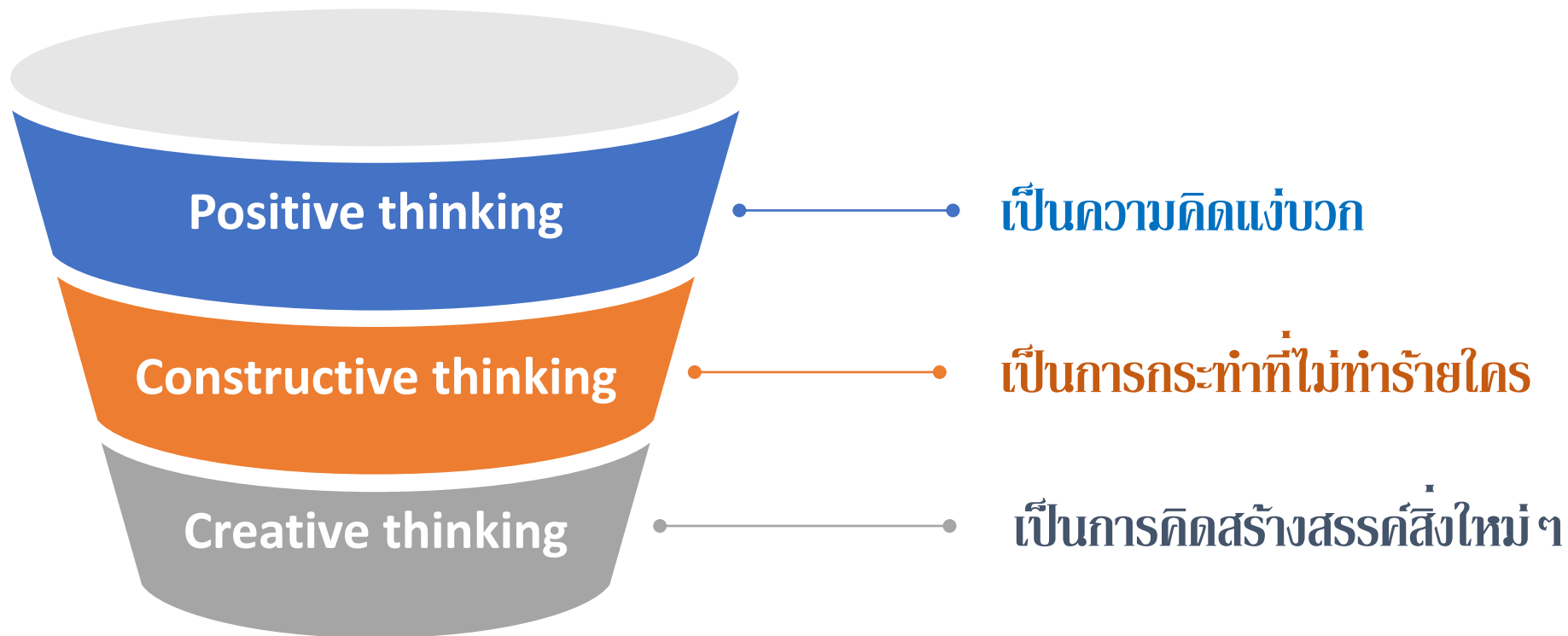
28. จัดโต๊ะทำงานใหม่

29. ตัดคำว่าเป็นไปไม่ได้ ออกจากความคิด

30. สนใจใฝ่รู้

ความคิดสร้างสรรค์ มีความหมายแยกได้เป็น 3 ประเด็น คือ

ความคิดสร้างสรรค์ เกิดขึ้นได้ 2 ทาง :

1

เริ่มจากจินตนาการ แล้วย้อนสู่ความจริง

เกิดจากการที่เรานำความฝันและจินตนาการ ซึ่งเป็นเพียงความคิด ความใฝ่ฝันที่ยังไม่เป็นจริง แต่เกิดความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะ ทำให้ความฝันนั้นเป็นจริง

2

เริ่มจากความรู้ที่มี แล้วคิดต่อยอดสู่สิ่งใหม่

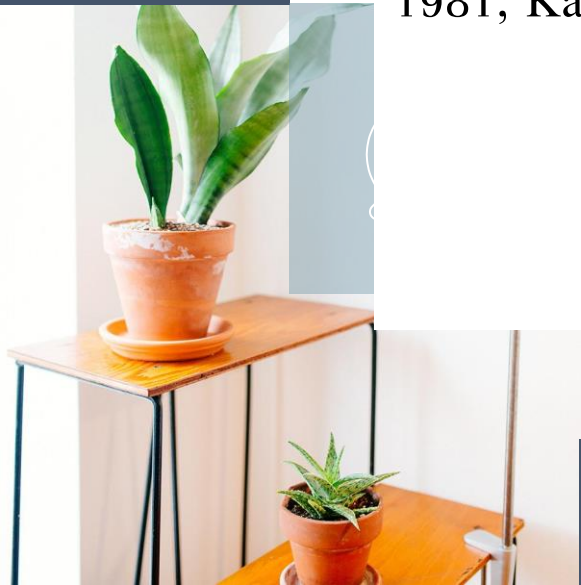
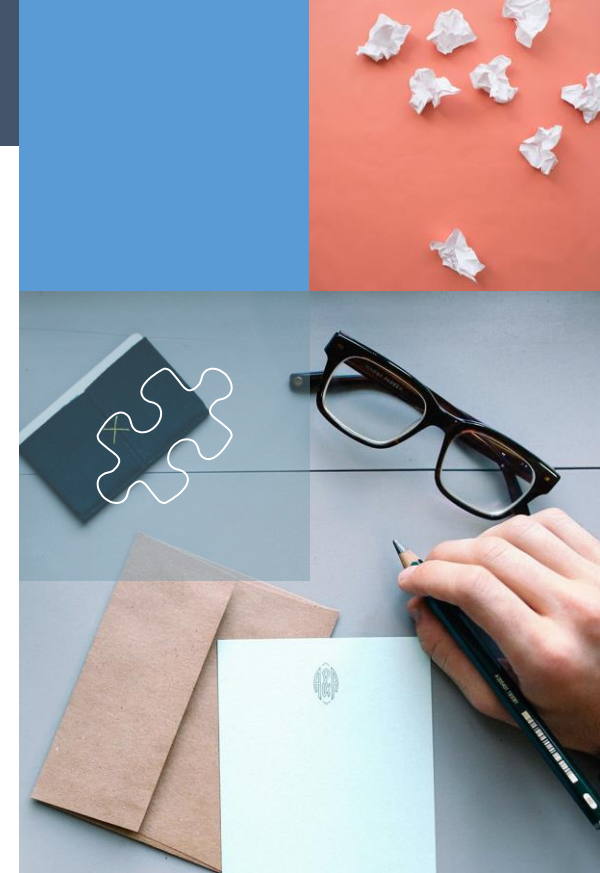
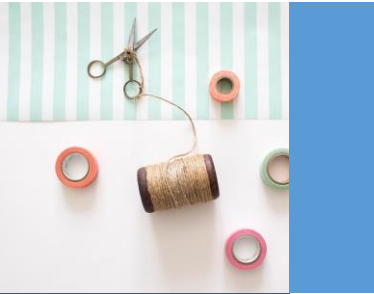
ที่เรียกว่า **นวัตกรรม** (Innovation) เกิดจากการนำข้อมูลหรือความรู้ ที่มีอยู่มาคิดต่อยอด หรือคิดเพิ่มฐานข้อมูลที่มีอยู่จะเป็นเหมือนเขียน ความคิดให้เรา คิดในเรื่องใหม่ ๆ

กระบวนการของความคิดสร้างสรรค์ :

ในสมองของผู้คิดสร้างสรรค์แต่ละคนมีกระบวนการคิดสร้างสรรค์อย่างแตกต่างกัน บุคคลแต่ละคนนอกจากมีรูปร่างหน้าตาแตกต่างกัน ยังมีกระบวนการคิดที่แตกต่างกันด้วย

ผลการติดตามศึกษาระยะยาวในกลุ่มตัวอย่างฝาแฝดเหมือน ที่เกิดจากไข่และสเปิร์มตัวเดียวกัน พบว่าเมื่อฝาแฝดเหมือนเติบโตขึ้น ต่างพัฒนารูปแบบการรู้จักคิดและกระบวนการทางความคิดอย่างแตกต่างกัน (Barron & Harrington, 1981; Kandler et al., 2016)

1

เกิดสิ่งกระทบความรู้สึกให้ต้องคิด เป็นต้นเหตุหรือสาเหตุของเรื่องที่ต้องใช้ความคิดในการทำให้เรื่องนั้นๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์

2

รวบรวมข้อมูล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทุกประเด็น ทุกแง่มุม

3

แจกแจง วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูล นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาแจกแจง วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ หรือดูความเชื่อมโยงระหว่างกัน

4

การคิดและทำให้กระจ่างชัด จัดระบบความคิดตามข้อมูลที่ได้แจกแจงและวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ แล้วให้สามารถมองเห็นภาพ ขั้นตอน ความเชื่อมโยงของแต่ละส่วนได้อย่างชัดเจน

5

แสดงออก เป็นการนำเสนอผลจากการคิดเพื่อทดสอบความคิดและพิสูจน์ให้เห็นจริง

การส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

บุคคลส่วนใหญ่มีความเชื่อว่า ความคิดเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากภายในตนเอง ไม่มีใครมาสร้างหรือกำหนดว่าคุณต้องคิดอะไรหรือทำอะไร ซึ่งนับเป็นความเชื่อที่ถูกต้องส่วนหนึ่ง เพราะในความเป็นจริงนั้น ตัวเราเองต่างหากที่ยอมรับข้อมูลจากสิ่งแวดล้อมภายนอก ผ่านกระบวนการสัมผัส กระบวนการรับรู้ กระบวนการแปลความหมาย กระบวนการคิดและ กระบวนการตัดสินใจของเราเอง

ซึ่งในที่สุดผลการตัดสินใจที่เกิดขึ้น ก็นำเราไปสู่การแสดงพฤติกรรม ไม่ว่าจะเป็พฤติกรรมภายใน (Covert behaviors) หรือ พฤติกรรมภายนอก (Overt behaviors) ก็ตาม (Sternberg,2006)

หากบุคคลไม่สามารถรับรู้ข้อมูลจากสิ่งแวดล้อมภายนอกเลย บุคคลก็จะไม่สามารถมีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่

การส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

1

ทางตรง ได้แก่ การฝึกอบรม

2

ทางอ้อม อาจทำได้หลายวิธี เช่น

2.1 ยอมรับในความสามารถของแต่ละบุคคล

โดยปราศจากอคติ เพียงเพราะผู้อื่นมีความคิดที่แตกต่างที่ไม่ใช่ความผิดหรือก่อความเสียหาย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ในการสร้างวิธีการสำหรับกระบวนการคิดในการบริหารงาน

การส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

2

ทางอ้อม อาจทำได้หลายวิธี เช่น

2.2 แสดงให้เห็นว่าความคิดที่แสดงออกมานั้นมีคุณค่าและนำไปใช้ประโยชน์ได้

2.3 อย่าพยายามให้ทุกคนคิดไปในแนวทางเดียวกัน ต้องยอมรับในความคิดที่แปลก

2.4 อย่าสนับสนุนเพียงผลงานเหมือนกับผู้ที่เคยได้รับรางวัล หรือเป็นที่ยอมรับมาแล้ว ควร ให้การสนับสนุน ยกย่องชมเชย หรือให้รางวัลกับผลงานที่แปลกใหม่แต่มีคุณค่า

2.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้คิดค้นผลงานที่สร้างสรรค์อย่างไม่มีขีดจำกัด

2.6 ให้กำลังใจและเอาใจใส่ต่อการสร้างสรรค์ผลงาน ที่อาจต้องใช้เวลาและค่อยเป็นค่อยไป

ปัจจัยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์จำเป็นต้องศึกษาปัจจัยองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ 3 ปัจจัย ได้แก่

1

แนวทางปฏิบัติทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ (Domains of creativity)

กฎเกณฑ์แนวทางการปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ระเบียบ ความเชื่อ ค่านิยม หรือ วัฒนธรรมประจำกลุ่มที่บุคคลเป็นสมาชิก เช่น กลุ่มอาชีพ แพทย์ อาจารย์ สถาปนิก

ในช่วงชีวิตคนหนึ่งคน ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมต่าง ๆ มากมาย ซึ่งแต่ละกลุ่มต่างกำหนดกฎเกณฑ์ ที่ค่อนข้างชัดเจนและตายตัว เพื่อใช้เป็นเครื่องมือควบคุมให้สมาชิกปฏิบัติ และถูกถ่ายทอดสู่การเรียนรู้ของคนรุ่นใหม่ต่อไป

แต่ในทางตรงข้ามคนรุ่นใหม่ก็มีแนวโน้มที่จะพอใจกับวิธีคิดและวิธีการแสดงพฤติกรรมในแบบของตนเอง มากกว่าการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์แนวทางปฏิบัติแบบเดิม ๆ ของกลุ่ม และเมื่อใดก็ตามที่วิธีคิดและการปฏิบัติของคนรุ่นใหม่ได้รับการยอมรับว่าให้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าผลจากการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์แนวทางการปฏิบัติแบบเดิมที่กลุ่มกำหนดไว้ ก็จะเรียกวิธีคิดและการปฏิบัติของบุคคลนั้นว่า “สร้างสรรค์”

ปัจจัยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์จำเป็นต้องศึกษาปัจจัยองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ 3 ปัจจัย ได้แก่

2

ความคิดสร้างสรรค์ เฉพาะด้าน (Fields of creativity)

ความคิดสร้างสรรค์เฉพาะด้าน หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มที่กำหนดกฎเกณฑ์ แนวทางการปฏิบัติประจำกลุ่มไว้ หรืออาจหมายถึง

- กลุ่มบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในกฎเกณฑ์แนวทางการปฏิบัติเดิมประจำกลุ่มแต่ละกลุ่ม ซึ่งทำให้แต่ละกลุ่มยังคงได้รับการยอมรับจากสังคมและสามารถดำรงความเป็นกลุ่มอยู่ได้
- ส่วนกลุ่มที่ไม่มีผู้เชี่ยวชาญก็จะล่มสลายหายไปจากความทรงจำของสังคม แม้จะเป็นผู้เชี่ยวชาญที่สุดในกฎเกณฑ์แนวทางการปฏิบัติเดิม แต่ผู้เชี่ยวชาญก็สามารถมีความคิดสร้างสรรค์เองได้ อย่างน้อย 2 แนวทาง คือ

2.1 สร้างสภาวะสับสนวุ่นวาย (Chaos) ให้เกิดภายในกลุ่ม

2.2 พยายามค้นหาแนวคิดใหม่ ๆ แนวทางปฏิบัติใหม่ที่ไม่กระทบต่อกฎเกณฑ์แนวทางการปฏิบัติเดิม

ปัจจัยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์จำเป็นต้องศึกษาปัจจัยองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ 3 ปัจจัย ได้แก่

3

บุคคลผู้มีความคิดสร้างสรรค์ (The creative individual)

บุคคลผู้มีความคิดสร้างสรรค์ นับเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สร้างความคิดใหม่ สร้างแนวทางการปฏิบัติใหม่ และสร้างผลผลิตใหม่ หรือนวัตกรรม (Innovation) เป็นที่ยอมรับในกลุ่มหรือในสังคมคุณสมบัติที่โดดเด่นของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วย :

- 3.1 มีกระบวนการรู้คิดที่สร้างสรรค์ (Creative thinking)
- 3.2 มีบุคลิกภาพและค่านิยมที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์ (Personality and Values)
- 3.3 มีแรงจูงใจที่จะคิดสร้างสรรค์ (Motivation for Creativity)

3.1 มีกระบวนการรู้คิดที่สร้างสรรค์ (Creative thinking)

บุคคลที่จะมีกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ จะต้องมีความรู้พื้นฐานระดับความสามารถทางสติปัญญา (Intelligence Quotient หรือ IQ) พอสมควร ซึ่ง Getzels & Jackson (1962) เชื่อว่าบุคคลที่จะมีกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ ได้ดีกว่าคนอื่น ๆ ควรมี IQ ประมาณ 120 ขึ้นไป

<https://www.pngegg.com/th/png-vpuor>

3.2 มีบุคลิกภาพและค่านิยมที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์ (Personality and Values)

บุคลิกภาพบุคคลมีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ ผลการวิจัยของนักจิตวิทยา : พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านความอ่อนไหวทางอารมณ์ระดับสูง (Extremely sensitive) ในกลุ่มศิลปินสาขาต่าง ๆ จำนวนมากที่มีความคิดสร้างสรรค์ในระดับสูง ความหมายคือ : ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ระดับสูงส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพเป็นคนที่มีความมั่นใจ ไม่มั่นคง ลักษณะนิสัย เป็นคนเปิดเผย ชอบเปิดรับประสบการณ์ใหม่ ถูกระตุ้นได้ง่าย มีความมั่นใจในตัวเอง แต่เมื่อตั้งใจสิ่งใดแล้วพร้อมจะทำงานหนัก (Gregarious) (Piechowski,1991: Getzels & Csikszentmihalyi,1976)

Pixabay.com

3.3 มีบุคลิกภาพและค่านิยมที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์ (Personality and Values)

แรงจูงใจในการคิดสร้างสรรค์ของบุคคล เกิดจากแรงขับของสัญชาตญาณทางเพศ ในระดับจิตใต้สำนึกที่ส่งผลถึงความเป็นตัวตนของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์

เช่น เด็กที่ถูกปล่อยให้เติบโตตามลำพัง เด็กจะใช้พลังทางการรู้คิดส่วนใหญ่ของตน มุ่งไปที่การดำเนินชีวิตอย่างหลากหลายรูปแบบ จึงเกิดคำถามในใจตนเองกับเรื่องราวต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินชีวิต การหาคำตอบให้ตนเองครั้งแล้วครั้งเล่านี้เองที่ทำให้บุคคลค้นพบความแตกต่าง ค้นพบความคิดสร้างสรรค์ได้มากกว่าคนอื่น (STERNBERG,2005)

วิธีการฝึกเพื่อพัฒนาศักยภาพการคิดสร้างสรรค์

1

ฝึกคิดเชิงบวก (Positive Thinking)

การฝึกคิดเชิงบวก นอกจากจะช่วยให้เราฝึกการแสวงหาโอกาสแล้วยังช่วยให้เราเกิดการเรียนรู้ ที่เหนือกว่าคนอื่น เพราะถ้าเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้น เราสามารถเรียนรู้ทั้งสิ่งที่คนทั่วไปเขารู้กันแล้ว เรายังเรียนรู้ในสิ่งที่คนอื่น ๆ เขามองข้ามไป เมื่อเราฝึกแบบนี้ไปนาน ๆ หลาย ๆ ครั้งเข้า จำนวนเท่าของความรู้ของเราจะเหนือกว่าคนทั่วไปอย่างน้อยสองสามเท่าตัว

2

ฝึกคิดย้อนศร (Backward Thinking)

เมื่อไหร่ก็ตามเราคิดสวนทางกับคนอื่น อาจจะทำให้เรา เกิดความคิดสร้างสรรค์ที่ดี ๆ ขึ้นมาก็ได้ ตัวอย่าง....การทำธุรกิจที่ตรงกันข้ามจากคนอื่น เช่น ปกติรถเสีย ต้องพารถไปหาอู่ แต่เมื่อคิดใหม่คือเอาอู่ไปหารถ จึงทำให้เกิดธุรกิจบริการซ่อมรถฉุกเฉินขึ้นมา มากมาย หรือเมื่อก่อนถ้าเราจะกินพิซซ่าเราจะต้องไปที่ร้าน แต่เมื่อมีคนคิดย้อนศร คือ ส่งพิซซ่าไปหา ลูกค้าจึงเกิดธุรกิจ Home Delivery ขึ้นมามากมาย ปัจจุบันนี้เกิดธุรกิจอีกมากมาย เช่น การส่งดอกไม้ ร้านหนังสือ เป็นต้น

แพลตฟอร์มที่นิยมในการสั่งอาหารออนไลน์

Application ยอดนิยม 88.47%

ข้อมูล <https://www.facebook.com/pandaburiram/>

ข้อมูล : <https://www.facebook.com/linemanth/>

ข้อมูล : <https://food.grab.com/th/th/restaurants>

ข้อมูลภาพ : <https://positioningmag.com/1286416>

แพลตฟอร์มที่นิยมในการสั่งอาหารออนไลน์

Platform ร้านอาหารโดยตรงทั้งทางเว็บไซต์และผ่าน Application

ข้อมูลภาพ : <https://www.kfc.co.th/>

วิธีการฝึกเพื่อพัฒนาศักยภาพการคิดสร้างสรรค์

3

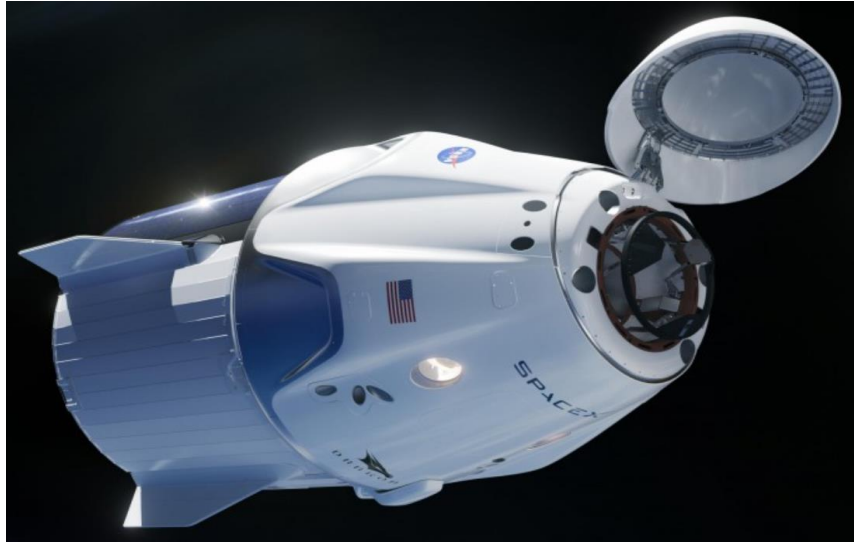
ฝึกคิดในสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ (Impossible Thinking)

บางสิ่งบางอย่างที่เราเคยคิดว่ามัน เป็นไปไม่ได้ในอดีต แต่ในปัจจุบันมันเป็นไปได้และเป็นไปแล้ว สิ่งที่เราคิดว่า เป็นไปไม่ได้ในวันนี้ มันอาจจะเป็นไปได้ในอนาคต ดังนั้นอะไรก็ตามที่เราคิดว่าเป็นไปไม่ได้ อย่าเพิ่งด่วนตัดทิ้งไป เพราะนั่นเท่ากับ เป็นการดับอนาคตแห่งความคิดสร้างสรรค์ของเราเอง

ตัวอย่างที่ 1

- การโคลนนิ่งแกะที่ชื่อดอลลี่ ได้รับการโคลนโดยใช้วิธีการที่เรียกว่าการถ่ายโอนนิวเคลียสของเซลล์ร่างกาย (somatic cell nuclear transfer หรือ SCNT) ประสบความสำเร็จเพียงแค่งแกะที่ชื่อดอลลี่ในช่วงกลางปี 1990 การศึกษาครั้งที่ 1 ที่ตีพิมพ์ในวารสาร Cell
- ถูกเรียกว่าเป็นยุคใหม่สำหรับการวิจัยทางการแพทย์และได้รับการดำเนินการต่อจนสำเร็จโดยนักวิทยาศาสตร์ที่สถาบันประสาทวิทยาแห่งประเทศจีนที่เซี่ยงไฮ้

ตัวอย่างที่ 2 ฝึกริดในสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ (Impossible Thinking)

- ล่าสุด SpaceX กำลังจับมือกับสตาร์ทอัพ Axiom Space นำ Crew Dragon ยานขับเคลื่อนอัตโนมัติ พานักท่องเที่ยวยุโรปไปสถานีอวกาศนานาชาติและอาศัยอยู่บนที่นั่น 8 วันเต็ม โดยภารกิจนี้มีชื่อว่า Axiom Mission 1
- สำหรับข้อมูลภารกิจ ยาน Crew Dragon สามารถบรรจุคนได้ 4 คน ซึ่งตอนนี้ที่นั่งเต็มแล้ว ประกอบไปด้วย Michael López-Alegría นักบินอวกาศของ Axiom Space, Eytan Stibbe นักธุรกิจเกี่ยวกับอากาศยานของอิสราเอล, Larry Connor นักธุรกิจเจ้าของ Connor Group องค์กรด้านการลงทุนในสหรัฐ, และ Mark Pathy นักธุรกิจจาก Canada
- ส่วนราคาเที่ยวบินนี้ อยู่ที่ 1,700 ล้านบาท (55 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) กำหนดการบินคือ 22 มกราคม พ.ศ. 2565 (ค.ศ. 2022)
- Elon Musk เคยประกาศเอาไว้มานานมากแล้วว่าจะทำให้การท่องเที่ยวอวกาศในเชิงพาณิชย์เป็นจริงขึ้นมาให้ได้ โดยตั้งเป้าหมายสูงสุดคือการตั้งอาณานิคมบนดาวอังคารเลยทีเดียว

วิธีการฝึกเพื่อพัฒนาศักยภาพการคิดสร้างสรรค์

4

ฝึกคิดบนหลักของความเป็นจริง (Thinking Based Principle)

การฝึกคิดแบบนี้คือ การคิด วิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ โดยย้อนกลับไปหาหลักความเป็นจริงของสิ่งนั้น ๆ ว่าคืออะไร

ตัวอย่าง เช่น คนที่สามารถผลิตเครื่องบินได้นั้นจะต้องเข้าใจถึงหลักความเป็นจริงในเรื่องแรงโน้มถ่วงของโลกก่อน จึงจะสามารถออกแบบเครื่องบินได้ ต้องเข้าใจว่าการบินได้นั้น จะต้องมีความเร็วเท่าไร มีความเร็วเท่าไร จึงจะสามารถหนีออกจากแรงโน้มถ่วงของโลกได้

(เพ็ญนิดา ไชยสาธิต)

ข้อมูลภาพ : <http://hflight.net/th/>

วิธีการฝึกเพื่อพัฒนาศักยภาพการคิดสร้างสรรค์

5

ฝึกคิดข้ามกล่องความรู้ (Lateral Thinking)

การคิดข้ามกล่องความรู้คือการนำเอาความรู้ที่มีอยู่ในหัว ในเรื่องต่างๆ มาไขว้กัน ยิ่งเรามีกล่องความรู้หลากหลาย โอกาสที่เราจะคิดข้ามกล่องเพื่อให้เกิดความคิดใหม่ๆ มีมากยิ่งขึ้น
ตัวอย่าง เช่น แอร์มุ้ง มาจากกล่องความรู้ด้านแอร์กับกล่องความรู้ด้านมุ้ง

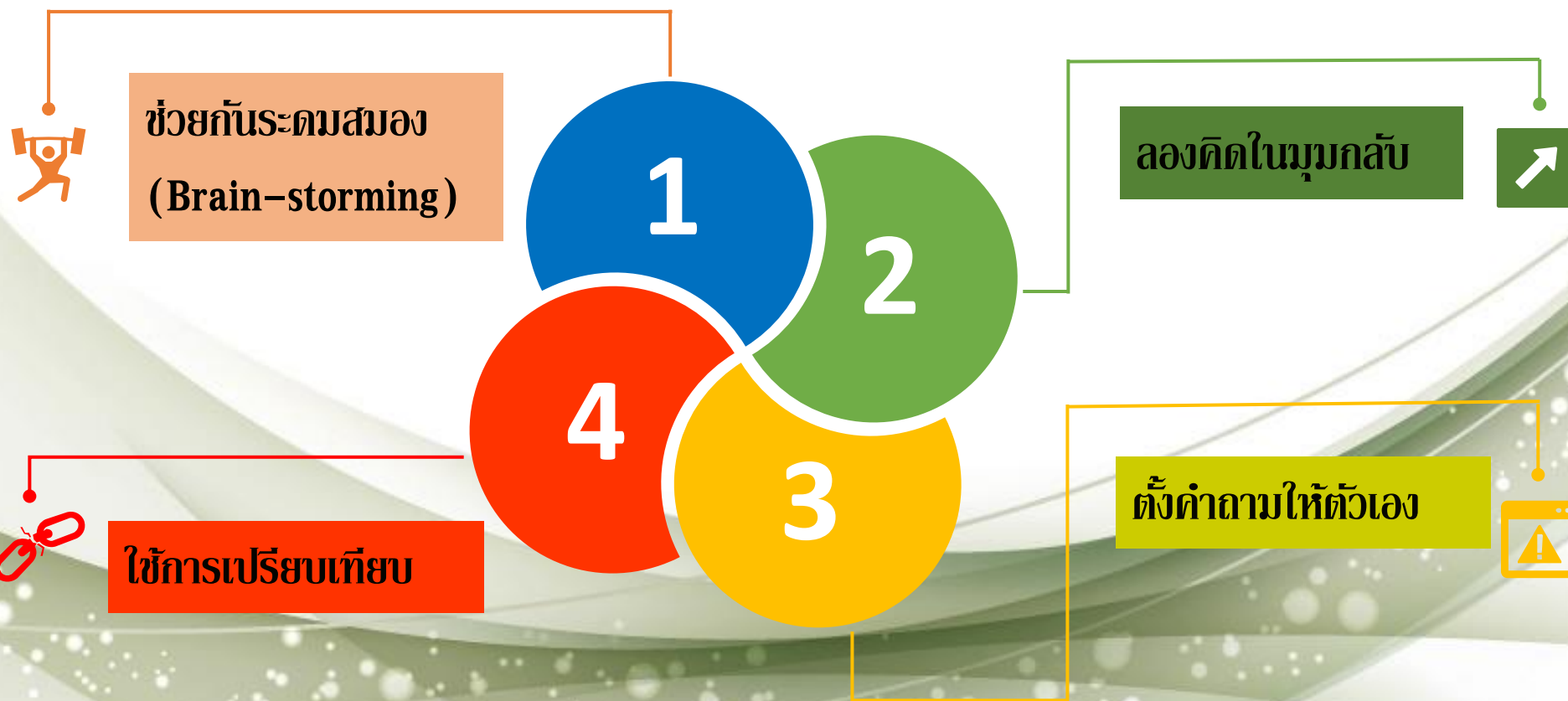
ข้อมูลภาพ : <https://www.chiangmaiaircare.com/>

ข้อควรปฏิบัติในการพัฒนาทัศนคติและพัฒนานิสัยนักคิดสร้างสรรค์

1. **อย่าคิดแง่ลบ ต้องคิดแง่บวก** : ช่วยสร้างให้เกิดความเชื่อมั่น
2. **อย่าชอบพวกรากลากไป** : กล้าคิดเอง/เชื่อมั่นตนเอง/กล้าเรียนรู้/พัฒนา
3. **อย่าปิดตนเองในวงแคบ** : เปิดประสบการณ์ใหม่ ๆ / ความรู้ใหม่จะช่วยให้เกิดมุมมอง/ต่อยอดสู่ความคิดใหม่
4. **อย่ารักสบาย ทำไปเรื่อย ๆ** : มุ่งความสำเร็จเพราะความสำเร็จต้องแลกมาด้วยความบากบั่นด้วยหยาดเหงื่อ
5. **อย่ากลัว ต้องกล้าเสี่ยง** : ต้องฝึกตนเองให้เป็นคนทำทลายตนเอง/ให้คิดสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ
7. **อย่าท้อใจกับความผิดพลาด** : ต้องเรียนรู้จากความล้มเหลว/ความผิดพลาดเป็นครูเพื่อเรียนรู้ในก้าวต่อไป
8. **อย่าละทิ้งความคิดใด ๆ จนกว่าจะพิสูจน์ว่าไร้ประโยชน์** : ต้องชะลอการตัดสินใจเพราะบางคิดเห็นอาจจะยังใช้ไม่ได้ในตอนนี
9. **อย่ากลัวการเผยแพร่ผลงาน** : ต้องกล้าเผยแพร่ผลงานที่แตกต่างเพราะหลายครั้งที่การค้นพบใหม่ ๆ มาจากความคิดแหวกแนว

วิธีพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ที่มักใช้ในการทำงาน

PASSION
D
R
I
O
N
N
D
V
E

วิธีการปรับปรุงทักษะความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์และการค้นหาวิธีการแก้ปัญหาเป็นกิจกรรมที่ปฏิสัมพันธ์กับความพยายาม
แก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่ง ด้วยการใช้เหตุผล (ตรรกะ) หนึ่งเชื่อมโยงไปยังอีกเหตุผลหนึ่งเป็นขั้นตอนขึ้น
ไปเรื่อยๆ เพื่อให้บรรลุการแก้ปัญหา **เรียกวิธีการนี้ว่า “ความคิดแนวตั้ง” (Vertical thinking)** ซึ่ง
เป็นการใช้ งานสมองซีกซ้ายเป็นหลัก

1. วิวัฒนาการ (Evolution)

- เป็นวิธีการที่ปรับปรุงให้ดีขึ้นด้วยวิธีการแบบสะสมทีละขั้นตอน
- ความคิดใหม่เกิดจากความคิดหลากหลาย
- แนวทางการแก้ปัญหาใหม่ๆ ที่เกิดจากแนวทางเก่าๆ แต่ปรับปรุงให้ดีขึ้น

2. การผสมผสาน (Synthesis)

- เป็นการผสมผสาน/สังเคราะห์แนวคิดที่ 1 กับ ที่ 2 เป็นแนวคิดใหม่ที่เป็นแนวคิดที่ 3
- เช่น ความคิดเกี่ยวกับหนังสือแมกกาซีนกับเครื่องเล่น CD จนเป็นหนังสือที่เปิดฟังได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้พิการตาบอด

3. การปฏิวัติ (Revolution)

ความคิดใหม่ ๆ เป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย เช่น แทนที่อาจารย์บรรยายให้นักศึกษาฟังแบบเดิม ๆ เปลี่ยนเป็นให้นักศึกษาทำงานเป็นทีม/แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันด้วยการนำเสนอสิ่งที่ตนค้นพบ

4. เปลี่ยนวิธีการ ใหม่ (Reapplication)

ปรับมุมมองเรื่องเก่า ด้วยมุมมองใหม่หรือมองแบบนอกกรอบ เช่น การใช้คลิปหนีบกระดาษเป็นไซดอง

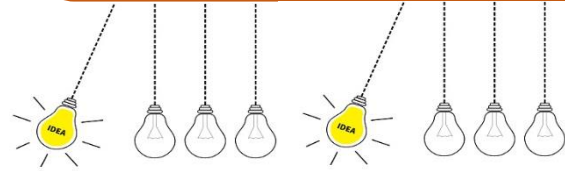
5. เปลี่ยนทิศทาง (Changing Direction)

เป็นการปรับเปลี่ยนทิศทางการมองปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ความเชื่อผิด ๆ เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์

1 ทุกปัญหามีคำตอบเดียว

2 มีคำตอบที่ดีที่สุดอยู่แล้ว

3 คำตอบที่สร้างสรรค์ซับซ้อนเกินไป

4 คิดว่าไม่ต้องทำอะไร เดี่ยวก็คิดได้

สิ่งที่หยุดยั้งความคิดสร้างสรรค์

1. อดตี ยิ่งอายุมาก ยิ่งมี อดตีมาก

คนที่มียุมากกว่าก็เลือกที่จะปิดโอกาสในด้านต่างๆ กับคนรุ่นใหม่

2. ยึดติดกับภาระหน้าที่มากเกินไป

การที่พนักงานบางกลุ่มในองค์กร แสดงอาการต่อต้านอย่างชัดเจน ซึ่งเรามักจะเรียกผู้คนกลุ่มนี้ว่า “กลุ่มต่อต้านการเปลี่ยนแปลง”

3. หมดหวังที่จะเรียนรู้ ชอบอ้างว่าอายุมาก

อ้างไม่มีเงิน/ไม่มีเครื่องมือ/ไม่มีความสามารถ / ชอบจำกัดตนเอง

4. ปิดกั้นตนเอง

รับความคิดดี ๆ แต่ไม่ยอมรับเพราะไม่ชอบ/หรือไม่คุ้นเคย

สรุปความหมายและขอบเขตของความคิดสร้างสรรค์

1. ความสามารถ (Ability) ในการจินตนาการหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ซึ่งมีได้เริ่มต้นจาก สุนทรียภาพ แต่เป็นการสร้างสรรค์ความคิดใหม่จากการผสมผสาน (Combining หรือ Synthesizing) เปลี่ยนแปลง (Changing) หรือการนำกลับมาใช้ใหม่ (Reapplying) ความคิดสร้างสรรค์บางเรื่องอาจน่าทึ่งและยอดเยี่ยมมาก บางเรื่องอาจจะเป็นเรื่องพื้น ๆ ธรรมดาที่คน ส่วนใหญ่มองข้าม

2. ทักษะ (Attitude) คือความสามารถที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงและสิ่งใหม่ ๆ พร้อมทั้งจะ เล่นกับความคิดที่หลากหลายและความเป็นไปได้ (Probability) มีความคิดที่ยืดหยุ่น ชอบเห็นสิ่งที่ดีขึ้น และพร้อมที่จะปรับปรุงอยู่เสมอ

3. กระบวนการ (Process) ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์จะทำงานหนักเพื่อพัฒนาความคิดและ แนวทางแก้ปัญหาให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไปหรือปรับปรุงให้มี ความสมบูรณ์ขึ้นตามลำดับ ความคิดสร้างสรรค์ที่เยี่ยมยอดไม่เคยปรากฏว่าเกิดจากการคิดเพียงครั้ง เดียวหรือจากกิจกรรมสั้น ๆ ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์รู้ว่า การปรับปรุงให้ดีขึ้นสามารถทำได้

คำถามทบทวน

1. ความคิดสร้างสรรค์ คือ ปรากฏการณ์ที่บุคคลสร้างขึ้น หรือเกิดขึ้นโดยบังเอิญ ?
2. ความคิดสร้างสรรค์ เป็นการแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาแบบปลายเปิดเช่นไร ?
3. กระบวนการความคิดสร้างสรรค์ มีขั้นตอนอย่างไร ?
4. วิธีการฝึกคิดเชิงบวกสามารถพัฒนาศักยภาพการคิดสร้างสรรค์เช่นไร ?
5. ความคิดข้างเคียง (Lateral Thinking) มีลักษณะเป็นเช่นไร ?
6. สิ่งที่ยุดยั้งความคิดสร้างสรรค์ มีอะไรบ้าง ?

ขอบคุณข้อมูลจาก

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2563. การคิดเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : ชัดเชส.

ประจักษ์ ปฏิทัศน์ . 2565. การคิดเชิงระบบและความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

<https://www.pngegg.com/th/png-vpuor>

[https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fmedium.com%2Ftag%2Fswot-](https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fmedium.com%2Ftag%2Fswot-analysis%2Farchive&psig=AOvVaw0GfAAmbsTiWJuOQJp4uC2l&ust=1612058766903000&source=images&cd=vfe&ved=0CAQQtaYDahcKEwj4-f6JycLuAhUAAAAAHQAAAAAQLw)

[analysis%2Farchive&psig=AOvVaw0GfAAmbsTiWJuOQJp4uC2l&ust=1612058766903000&source=images&cd=vfe&ved=0CAQQtaYDahcKEwj4-f6JycLuAhUAAAAAHQAAAAAQLw](https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fmedium.com%2Ftag%2Fswot-analysis%2Farchive&psig=AOvVaw0GfAAmbsTiWJuOQJp4uC2l&ust=1612058766903000&source=images&cd=vfe&ved=0CAQQtaYDahcKEwj4-f6JycLuAhUAAAAAHQAAAAAQLw)

Pixabay.com

Freepik.com

<https://www.canva.com/p/templates/EAfut5TEUOw--/>

<https://sportssci.blogspot.com/>

THANKS